

SEKMADIENIO SKAITINIAI

LITAUISK søndagsblad

LANGFREDAG

DIDYSIS KRISTAUS KANČIOS IR PRISIKĖLIMO
TRIDIENIS

DIDYSIS PENKTADIENIS (ABC/_ABC)

KRISTAUS KANČIOS PAMALDOS

**PIRMASIS SKAITINYS Iz 52, 13 – 53, 12 Skaitinys iš
pranašo Izaijo knygos.**

„Iš tikrųjų mano tarnui seksis, jis bus aukštai iškeltas ir didžiai išaukštintas. Kaip daugelis jo baisėjosi, – jo išvaizda buvo nežmoniškai sudarkyta, o jo pavidalas nebepanašus į žmogų, – taip jis nustebins daugel tautų, dėl jo karaliai stovės netekę žado. Jie išvys, ko niekad nebuvo jiems apsakytą, suvoks, ko niekad nebuvo girdėję.“ „Kas galėtų patikėti, ką mes girdėjome? Kam buvo apreikšta Viešpaties ranka?“

Jis išaugo nelyginant atžala jo akivaizdoje, kaip šaknis iš sausos žemės. Jis nebuvo nei patrauklus, nei gražus: matėme mes jį, bet nepamėgome. Jis buvo paniekintas, žmogaus vardo nevertas, skausmų vyras, apsipratęs su negalia, – toks, kuris prieš žmones užsidengia veidą. Jis buvo paniekintas, laikėme mes jį nieku.

Tačiau jis mūsų negales prisiėmė, mūsų skausmus sau užsikrovė. O mes laikėme jį raupsuotu, – Dievo nubaustu ir nuvargintu. Bet jis buvo sužalotas dėl mūsų nusižengimų, ant jo krito kirčiai už mūsų kaltes. Bausmė ant jo krito mūsų išganymui, mes buvome išgydyti jo žaizdomis.

Visi mes lyg avys pakrikome, kiekvienas eidamas savuoju keliu, o Viešpats uždėjo ant jo kaltę mūsų visų. Nors ir buvo žiauriai kankinamas, bet pakluso, – burnos nepravėrė. Kaip tyli ėriukas vedamas pjauti, kaip tyli avis kerpama, taip jis nepratarė žodžio.

Prievarta ir teismu jis buvo nušalintas, ir kas bebūtų galvojęs apie jo likimą? Kai jis buvo atskirtas nuo gyvybės krašto ir pasmerktas mirti už mano tautos nuodėmę, kapas jam buvo skirtas tarp nedorėlių, laidojimo vieta su piktadariais, nors jis nebuvo padaręs nieko bloga nei ištaręs melagingo žodžio.

{Bet Viešpats norėjo, kad jis kentėtų negalia.} Kai save atiduos kaip auką už nuodėmę, matys palikuonių ir gyvens ilgai. Per jį klestės Viešpaties užmojis. Už savo vargus jis matys šviesą dienų pilnatvėje, per savo kančią mano tarnas nuteisins daugelį, prisiims jų bausmę už kaltes.

Aš duosiu jam dalią tarp didžiūnų, su galiūnais grobiu jis dalysis, nes jis save atidavė mirčiai ir buvo priskirtas prie nusidėjėlių. Jis prisiėmė daugelio nuodėmę ir užsistojo už nusidėjėlius.“ **Tai Dievo žodis.**

ATLIEPIAMOJI PSALMĖ Ps 30 (31), 2 ir 6. 12–13. 15–16. 17 ir 25 (P.: Lk 23, 46)

P. Tėve, į tavo rankas atiduodu savo dvasią.

Pas tave, Viešpatie, užuovėjos ieškau, *
neleisk man niekad nusivilti!
Tu esi teisusis, tad mane išgelbėk! †
Tau patikiu savo dvasią, – *
tu mane atperki, Viešpatie, ištikimasis Dieve. – P.

Virtau pajuoka visiems savo priešams, †
bjaurisi net kaimynai, baisisi mano pažįstami, – *
sprunka šalin nuo manęs, kelyje vos pamatę.
Išbrauktas iš visų atminties lyg būčiau miręs, – *
panašus į sudaužytą indą. – P.

Bet aš tavimi pasitikiu, Viešpatie, – *
ir sakau: „Tu – mano Dievas.“
Tavo rankoje mano likimas, – †
gelbėk mane nuo priešų, *
nuo persekiotojų mano. – P.

Gerumo šviesa sužerėk savo tarnui, *
gelbėk mane savo ištikimąja meile.
Drąsias ir tvirtas širdis turėkit *
visi, kurie Viešpačiu tikit! – P.

ANTRASIS SKAITINYS Žyd 4, 14–16; 5, 7–9 Skaitinys iš Laiško žydams.

Broliai ir seserys! Mes turime didį Vyriausiąjį Kunigą, praėjusį pro dangus Dievo Sūnų Jėzų, taigi tvirtai laikykimės tikėjimo. Mes gi turime ne tokį Vyriausiąjį kunigą, kuris negalėtų atjausti mūsų silpnybių, bet, kaip ir mes, visaip mėgintą, tačiau nenusidėjusį. Todėl visiškai pasitikėdami artinkimės prie malonės sosto, kad pasiektume gailestingumą ir rastume malonę gauti pagalbą deramu laiku.

Kristus savo kūno dienomis siuntė prašymus bei maldavimus su balsiu šauksmu bei ašaromis į tą, kuris jį galėjo išgelbėti nuo mirties, ir buvo išklaustytas dėl savo pagarbumo. Būdamas Sūnus, jis savo kentėjimuose išmoko klusnumo ir, pasidaręs tobulas, visiems, kurie jo klauso, tapo amžinojo išganymo priežastimi. **Tai Dievo žodis.**

POSMELIS PRIEŠ EVANGELIJĄ Fil 2, 8–9

Kristus dėl mūsų tapo klusnus iki mirties, iki kryžiaus mirties. Todėl ir Dievas jį išaukštino ir padovanojo jam vardą, kilniausią iš visų vardų.

EVANGELIJA Jn 18, 1 – 19, 42

Mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus Kančia pagal Joną.

Nežymima kryželiais knyga nei kakta ir neatsakoma.

☒ = Jėzus; P = pasakotojas; B = bičiuliai ir mokiniai; M = minia; K = kiti veikėjai

Suėmė Jėzų ir surišo

P Anuo metu Jėzus su savo mokiniais nuėjo anapus Kedrono upelio, kur buvo sodas. Jis ir mokiniai įžengė į sodą. Jo išdavėjas Judas taip pat žinojo tą vietą, nes Jėzus dažnai ten susieidavo su savo mokiniais.

Taigi Judas, gavęs kareivių būrį ir aukštųjų kunigų bei fariziejų tarnus, atėjo ten su žibintais, deglais ir ginklais. Jėzus, žinodamas visa, kas jo laukia, išėjo į priekį ir paklausė: ☒ „Ko ieškote?“

P Jie atsakė: M „Jėzaus Nazariečio!“

P Jėzus tarė: ☒ „Tai aš“. P Jo išdavėjas Judas irgi stovėjo tarp jų. Kai tik Jėzus ištarė: „Tai aš“, jie atšoko atgal ir parpuolė ant žemės.

P O jis vėl juos klausė: ☒ „Ko ieškote?“

P Jie atsakė: **M** „Jėzaus Nazariečio“.

P Jėzus atsiliepė: **X** „Jau sakiau jums, kad tai aš. Jei manęs ieškote, tai leiskite šitiems pasišalinti.“ **P** Taip turėjo išsipildyti jo pasakytieji žodžiai: „Iš tavo man pavestųjų nepražudžiau nė vieno.“

Simonas Petras, kuris turėjo kalaviją, išsitraukė ją, ištiko vyriausiojo kunigo tarną ir nukirto jam dešinę ausį. Tarnas buvo vardu Malkus.

Bet Jėzus sudraudė Petrą: **X** „Kišk savo kalaviją į makštį! Nejaugi aš negersiu tos taurės, kurią Tėvas man yra davęs?!“

Nuvedė Jėzų pirmiausia pas Aną

P Būrys, jo vadas ir žydų tarnai suėmė Jėzų, surišo ir nuvedė pirmiausia pas Aną. Mat jis buvo anų metų vyriausiojo kunigo Kajafos uošvis. Tai tas pats Kajafas, kuris buvo žydams pataręs: „Verčiau tegu vienas žmogus numiršta už tautą.“

Paskui Jėzų nusekė Simonas Petras ir kitas mokinys. Tas mokinys buvo pažįstamas su vyriausiuoju kunigu ir įėjo paskui Jėzų į vyriausiojo kunigo kiemą. Petras liko stovėti lauke prie vartų. Tuomet anas mokinys, kuris buvo pažįstamas su vyriausiuoju kunigu, išėjo laukan, pasikalbėjo su durininke ir įsivedė Petrą vidun. Tarnaitė durininkė ir sako Petru: **K** „Ar tik ir tu nebūsi vienas iš to žmogaus mokinių?“

P Šis atsakė: **B** „O, ne!“ **P** Ten stoviniavo samdiniai ir tarnai, dėl šalčio susikūrę ugnį, ir šildėsi. Prie jų atsistojo Petras ir taip pat šildėsi.

Vyriausiasis kunigas ėmė klausinėti Jėzų apie jo mokinius bei mokslą. Jėzus jam atsakė: **X** „Aš viešai kalbėjau pasauliui. Aš visuomet mokiau sinagogose ir šventykloje, kur susirenka visi žydai, ir nieko nesu kalbėjęs slapčia. Kam tad mane klausinėji? Teiraukis tų, kurie girdėjo, ką esu kalbėjęs. Jie žino, ką esu jiems sakęs.“

P Jam tai pasakius, vienas iš ten buvusių tarnų smogė Jėzui per veidą, tardamas: **K** „Šitaip tu atsakai vyriausiajam kunigui?!“

P Jėzus jam tarė: **X** „Jei pasakiau netiesą, įrodyk, kad tai netiesa, o jei tiesą, – kam mane muši?“ **P** Tuomet Anas pasiuntė jį surištą pas vyriausiąjį kunigą Kajafą.

Ar tik nebūsi vienas iš jo mokinių? – Ne, ne!

Simonas Petras tebestovėjo ir šildėsi. Aplinkiniai paklausė jį: **K** „Ar tik nebūsi vienas iš jo mokinių?“

P Tas išsigynė: **B** „Ne, ne!“

P Vienas iš vyriausiojo kunigo tarnų, giminaitis to, kuriam Petras nukirto ausį, pasakė: **K** „Argi aš nemačiau tavęs sode kartu su juo?“ **P** Petras ir vėl išsigynė, ir tuojau pragydo gaidys.

Mano Karalystė ne iš šio pasaulio

Iš Kajafo rūmų jie nusivedė Jėzų į pretorijų. Buvo ankstyvas rytas. Jie patys nėjo vidun į pretorijų, kad nesusiteptų ir galėtų valgyti Velykų avinėlį. Todėl Pilotas išėjo laukan pas juos ir paklausė: **K** „Kuo jūs kaltinate šitą žmogų?“

P Jie atsakė: **M** „Jeigu jis nebūtų piktadarys, mes nebūtume tau jo atvedę.“

P Pilotas tarė: **K** „Imkitės ir teiskite jį pagal savo Įstatymą.“

P Žydai jam atsakė: **M** „Mums nevalia nieko bausti mirtimi.“

P Taip turėjo išsipildyti Jėzaus žodžiai, kuriais jis buvo nurodęs, kokia mirtimi jam reikės mirti.

Tada Pilotas vėl įžengė į pretorijų ir, pasišaukęs Jėzų, paklausė: **K** „Ar tu esi žydų karalius?“

P Jėzus atsakė: **X** „Ar nuo savęs šito klausi, ar kiti apie mane tau pasakė?“

P Pilotas tarė: **K** „Bene aš žydas?! Tavoji tauta ir aukštieji kunigai man tave įskundė. Sakyk, ką esi padaręs?“

P Jėzus atsakė: **X** „Mano Karalystė ne iš šio pasaulio. Jei mano Karalystė būtų iš šio pasaulio, mano tarnai juk kovotų, kad nebūčiau atiduotas žydams. Bet mano Karalystė ne iš čia.“

P Tuomet Pilotas jį paklausė: **K** „Vadinasi, tu esi karalius?“ **P** Jėzus atsakė: **X** „Taip yra, kaip sakai: aš esu karalius. Aš tam esu gimęs ir atėjęs į pasaulį, kad liudyčiau tiesą. Kas tik brangina tiesą, klauso mano balso.“

P Pilotas dar paklausė: **K** „O kas yra tiesa?!“

P Po šių žodžių jis vėl išėjo pas žydus ir tarė jiems: **K** „Aš nerandu jame jokios kaltės. Yra jūsų paprotys Velykų proga paleisti vieną suimtąjį. Ar norite, kad paleisčiau jums žydų karalių?“

P Tada jie ėmė šaukti: **M** „Ne šitą, bet Barabą!“ **P** O Barabas buvo plėšikas.

Sveikas, žydų karaliau!

Tuomet Pilotas ėmė ir nuplaskino Jėzų. Kareiviai, nupynę vainiką iš erškėčių, užspaudė jam ant galvos, apsiautė jį purpurine skraiste, ėjo prie jo ir šaipėsi: **K** „Sveikas, žydų karaliau!“ **P** Ir daužė jam per veidą.

O Pilotas dar kartą išėjo laukan ir kalbėjo žydams: **K** „Štai išvedu jį jums, kad žinotumėte, jog nerandu jame jokios kaltės.“ **P** Taigi Jėzus išėjo laukan su erškėčių vainiku ir purpurine skraiste.

Pilotas tarė: **K** „Štai žmogus!“

P Aukštieji kunigai ir jų tarnai, pamatę jį, ėmė šaukti: **M** „Ant kryžiaus jį, ant kryžiaus!“

P Pilotas jiems sako: **K** „Jūs imkite ir patys nukryžiuokite! Aš nerandu jame kaltės.“

P Žydai atsakė: **M** „Mes turime Įstatymą, ir pagal Įstatymą jis turi mirti, nes laikė save Dievo Sūnumi.“

P Išgirdęs tuos žodžius, Pilotas dar labiau nusigando. Jis vėl nuėjo į pretorijų ir klausė Jėzų: **K** „Iš kur tu?“ **P** Bet Jėzus jam neatsakė. Tada Pilotas tarė: **K** „Tu nenori kalbėti su manimi? Ar nežinai, kad turiu galią tave paleisti ir turiu galią tave nukryžiuoti?!“

P Jėzus atsakė: **X** „Tu neturėtum man jokios galios, jeigu tau nebūtų jos duota iš aukštybių. Todėl didesnė nuodėmė tam, kuris mane tau įdavė.“

Šalin, šalin! Ant kryžiaus jį!

P Dabar Pilotas ėmė stengtis jį paleisti. Bet žydai šaukė: **M** „Jei šitą paleidi, nebesi ciesoriaus draugas. Kiekvienas, kas skelbiasi karaliumi, yra ciesoriaus priešas.“

P Tai išgirdęs, Pilotas išsivedė Jėzų laukan ir atsisėdo į teisėjo krasę vietoje, pavadintoje „Akmeninis grindinys“, hebrajiškai Gabata. Buvo Velykų išvakarės, apie šeštą valandą.

Jis tarė žydams: **K** „Štai jūsų karalius!“

P Tie ėmė šaukti: **M** „Šalin, šalin! Ant kryžiaus jį!“

P Pilotas paklausė: **K** „Nejaugi turiu nukryžiuoti jūsų karalių?“

P Aukštieji kunigai atsakė: **M** „Mes neturime karaliaus, tik tai ciesorių.“ **P** Tuomet Pilotas atidavė jiems jį nukryžiuoti.

Prikalė jį prie kryžiaus; kartu su juo prikalė kitus du

Taigi jie pasiėmė Jėzų ir išsivedė. Nešdamas savo kryžių, jis ėjo į vadinamąją Kaukolės vietą, hebrajiškai Golgotą. Tenai jį nukryžiuavo; kartu su juo ir kitus du, vienoje ir antroje pusėje, o Jėzų viduryje. Pilotas padarė užrašą ir liepė prisegti prie kryžiaus. Ten buvo parašyta: „Jėzus Nazaretis, žydų karalius.“ Šį užrašą skaitė daugybė žydų, nes vieta, kur Jėzus buvo nukryžiuotas, buvo arti miesto, o parašyta buvo hebrajiškai, lotyniškai ir graikiškai.

Aukštieji kunigai sakė Pilotui: **K** „Nerašyk: ‘Žydų karalius’, bet: ‘Šitas skelbėsi: aš esu žydų karalius’“.

P Pilotas atkirto: **K** „Ką parašiau, parašiau!“

Jie drabužius mano dalijas

P Kareiviai, nukryžiaavę Jėzų, pasiėmė jo drabužius ir padalijo juos į keturias dalis – kiekvienam kareiviui po dalį; pasiėmė ir tuniką. Ji buvo be siūlės, nuo viršaus iki apačios ištisai megzta. Todėl jie tarėsi: **K** „Neplėšykime jos, bet verčiau meskime burtą, kam ji teks.“ **P** Taip išsipildė Raštas: *Jie drabužius mano dalijas, meta dėl mano apdaro burtą.* Šitai kareiviai ir padarė.

Štai tavo sūnus! – Štai tavo motina!

Prie Jėzaus kryžiaus stovėjo jo motina, jo motinos sesuo, Marija Klopienė ir Marija Magdaliėtė. Pamatęs stovinčius motiną ir mylimąjį mokinį, Jėzus tarė motinai: **X** „Moterie, štai tavo sūnus!“ **P** Paskui tarė mokiniui: **X** „Štai tavo motina!“ **P** Ir nuo tos valandos mokinsys pasiėmė ją pas save.

Atlikta!

Tada, žinodamas, jog viskas įvykdyta, ir kad išsipildytų Raštas, Jėzus tarė: **X** „Trokštu!“

P Tenai stovėjo indas, pilnas perrūgusio vyno. Jie pakėlė ant yzopo vytelės kempinę, pamirkytą vyne, ir prinešė prie jo lūpų. Paragavęs to vyno, Jėzus tarė: **X** „Atlikta!“ **P** Ir, nuleidęs galvą, atidavė dvasią.

Čia atsiklaupinama ir padaroma pertraukėlė.

Ir tuojau ištekėjo kraujo ir vandens

P Kadangi buvo Prisirengimo diena ir žydai nenorėjo, kad kūnai liktų ant kryžiaus per šabą, – nes tas šabas buvo didelės šventės diena, – jie prašė Pilotą, kad nukryžiuotiesiems būtų sulaužyti blauzdikauliai ir kūnai nuimti. Tad atėjo kareiviai ir sulaužė blauzdas vienam ir antram, kurie buvo su juo nukryžiuoti. Priėję prie Jėzaus ir pamatę, kad jis jau miręs, jie nebelaužė jam blauzdų, tik vienas kareivis ietimi perdūrė jam šoną, ir tuojau ištekėjo kraujo ir vandens.

Regėjusis tai paliudijo, ir jo liudijimas teisingas; jis žino sakąs tiesą, kad ir jūs tikėtumėte. Taip įvyko, kad išsipildytų Raštas: *Nė vienas jo kaulas nebus sulaužytas.* Vėl kitoje vietoje Raštas sako: *Jie žiūrės į tą, kurį perdūrė.*

Jie paėmė Jėzaus kūną ir suvyniojo į drobules su kvėpalais

Po to Juozapas iš Arimatėjos, kuris buvo Jėzaus mokinys, tik slaptas dėl žydų baimės, paprašė Pilotą leisti nuimti Jėzaus kūną. Pilotas leido. Jis atėjo ir nuėmė kūną.

Taip pat atvyko ir Nikodemas, kuris pirmiau buvo atėjęs pas Jėzų nakčia. Jis atsigabeno apie šimtą svarų miros ir alavijo mišinio. Taigi jie paėmė Jėzaus kūną ir suvyniojo į drobules su kvepalais, kaip reikalavo žydų laidojimo paprotys. Toje vietoje, kur buvo nukryžiuotas Jėzus, buvo sodas ir sode naujas kapo rūsys, kuriame dar niekas nebuvo laidotas. Ten jie ir paguldė Jėzų, nes buvo žydų Prisirengimo diena, o kapas arti. **Tai Viešpaties žodis.**